

Atropellis piniphila (Weir) Lohman & Cash *Atropellis pinicola* Zeller & Goodding Rakovina vetiev a kmeňa borovice Branch and trunk canker of pine; twig blight of pine

TAXONOMICKÉ ZARADENIE:

Ríša: *Fungi*

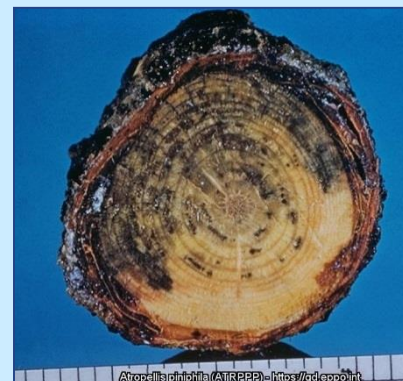
Oddelenie: *Ascomycota*

Trieda: *Ascomycetes*

Rad: *Helotiales*

Atropellis pinicola

Atropellis piniphila

HOSTITEĽSKÉ RASTLINY:

Hlavným hostiteľom oboch druhov je *Pinus contorta* (borovica stočená), ale môžu tiež napádať aj ostatné druhy borovíc. Niektoré druhy borovíc ako *P. sylvestris* (b. lesná), *P. contorta* a *P. nigra* (b. čierna) sú rozšírené v Európe ako lesné stromy, a mnoho ďalších druhov borovíc sa vyskytuje ako okrasné stromy. Na *P. nigra* a *P. sylvestris* spôsobujú patogény najmä odumieranie vetiev.

PRÍZNAKY:

Prvý externý príznak je kvapka živice na povrchu kôry. Na okraji lézií sa v lete nachádza veľké množstvo čerstvej živice. Lézie sú podlhovasté a ploché, ale hlboké a pokryté kôrou, ktorá je popraskaná;

Atropellis piniphila

Lézie sa vyskytujú najmä v blízkosti uzlov alebo v mieste rozkonárenia mladých vetiev, huba môže prenikať aj cez prerezavacie rany.

Patogén sa nenachádza na koncoch odumretých konárov, ale je prítomný v mieste rozvetvenia. Ihličie na infikovaných stromoch môže byť v lete chlorotické. Mnohopočetné lézie sa vyskytujú hlavne na kmeni.

Atropellis piniphila - charakteristické je modro-čierné sfarbenie dreva pod léziami.

Atropellis pinicola - viacročné lézie sú zriedkavé a nachádzajú sa na kmeni ako hladké, podlhovasté, sploštené, prehĺbené a pokryté kôrou.

Atropellis piniphila

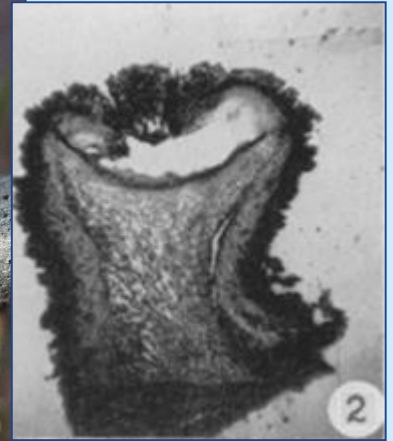

Atropellis pinicola

Apotéciá sú sediace alebo s veľmi krátkou centrálnou stopkou, 2-4 mm v priemere.

Atropellis piniphila

Apotéciá sú čiernohnedé, nepravidelného diskovitého tvaru s krátkou centrálnou stopkou, 2-5 mm v priemere.

BIOLÓGIA:

Táto huba nerastie rýchlo a nie je agresívna, jednotlivé lézie však občas môžu zabiť malé stromy. K odumretiu mohutných stromov dochádza len v prípade, ak sa spoja viaceré lézie. Ak sa choroba vyskytne u mladých stromov, môže spôsobiť stagnáciu rastu. Ich veľkosť môže byť zredukovaná až o 50%, hodnota postihnutého dreva je značne znížená.

Apotéciá (plodničky) sa môžu objaviť v priebehu 4 rokov od infekcie. Konídie, ktoré predchádzajú apotéciám, sa vytvárajú v slizovitej hmote na povrchu kôry. Mycélium rastie rýchlejšie v xyléme než v kôre, ale len zriedka napadne dreň. Infekcia začína až v pletivách viac ako 5, ale menej ako 30 rokov starých. Ročný priemer vývoja lézií je približne 45 mm pozdĺžne a 6 mm po obvode.

SPÔSOB PRENOSU A ŠÍRENIA:

Hlavným zdrojom inokula sú v prirodzených podmienkach askospóry uvoľňované v daždivom počasí, primárne sú šírené vzduchom. Vytvárajú sa od skorého leta po začiatok jesene, a sú vystrelené do vzduchu, kde sa môžu prenášať až do vzdialenosti 90m. V medzinárodnom obchode môže byť zdroj infekcie drevo, ktoré nemá odstránené povrchové alebo hlboké lézie, ktoré môžu obsahovať mycélium alebo askospóry.

OCHRANA:

Preriedenie porastov môže zabrániť infekcii, ale žiadne chemické metódy ochrany neboli vypracované. Vzhľadom k tomu, že huby môžu zostať aktívne na odumretých stromoch na vlhkých a tienistých miestach, infikované stromy by mali byť vhodne odstránené.

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE

833 16 Bratislava, Matúškova 21

Oddelenie všeobecnej a karanténnej diagnostiky

tel.: 02 / 598 80 269, 231

web: www.uksup.sk

e-mail: diagnostika@uksup.sk

Spracovala: Ing. Marianna Trochová

Zdroj obrázkov: internet

© 2016